Ankenævnet for Forsikring

Den 21. januar 2015 blev i sag nr. 86110:

xxxxxx xxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. Han klager over, at selskabet pr. 1/10 2013 har stoppet udbetaling af ydelser ved tab af erhvervsevne.

Selskabets advokat har anført, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad. Selskabet har taget forbehold for at kræve tilbagebetaling af tidligere udbetalte ydelser.

Forsikringen giver ret til udbetaling af halve ydelser, hvis klagerens erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke er nedsat med mellem halvdelen og 2/3. Er klagerens erhvervsevne nedsat med 2/3 eller mere, giver forsikringen ret til udbetaling af fulde ydelser. Der er en karenstid på 3 måneder.

Klageren er født i 1964 og uddannet tømrer. Han blev sygemeldt i september 2007 grundet smerter i bevægeapparatet efter adskillige ulykkestilfælde. Han blev tilkendt førtidspension pr. 1/6 2011.

Selskabet har siden februar 2009 udbetalt halv invalidepension, hvilket er blevet forlænget løbende.

Af klageskemaet med supplerende redegørelse af 14/4 2014 til nævnet fremgår det bl.a.:

"[Klageren] (herefter ...), modtog et brev dateret 17.sep.2013 (bilag 3), fra PFAs advokat, der bekendtgjorde, at [klagerens] ret til udbetaling af pension var blevet inddraget p.b.a. en lægelig vurdering, der var baseret på 25 overvågninger af [klagerens] hverdag.

I brevet afkrævede PFA [klageren] en underskrift på et forlig, hvilket via e-mail blev afvist af [klageren] 2.okt.2013. (bilag 20)

18. nov. 2013 indsendte [klageren] anke om afgørelsen til PFA. (bilag 4)

25. nov. 2013 modtog [klageren] afslag på anken fra PFA. (bilag 5)

Derfor ønsker [klageren] at indbringe sagen for Ankenævnet med flg. begrundelser:

PFA bygger deres sag på tvivlsomme formodninger, kyniske konklusioner og en udokumenteret lægevurdering, og vælger ukritisk at se bort fra den, af PFA bestilte, lægeerklæring af 1.okt.2012, udfærdiget af ledende overlæge på ... sygehus, ... (bilag 8)

Af denne, og tidligere lægeerklæringer, samt udtalelser/konklusion i [klagerens], af div. fagfolk udfærdiget, resourceprofil etc., kan man konstatere en bred enighed om, at [klageren] aldrig vil være i stand til at vende tilbage til arbejdsmarkedet!

Det kan derfor virke søgt, når PFA (på trods af denne enighed blandt fagfolk) p.b.a. en 'anonym' anmeldelse om sort arbejde; en ufuldstændig/amatøragtig overvågning, samt en ikke dokumenteret lægevurdering, nu påstår, at [klageren] har mere end 50% af sin arbejdsevne, og derfor ikke mere er dækningsberettiget.

Ang. opfølgningsskema/funktionsattest af 16.maj 2013:

PFA bruger dette dokument som argument til at fjerne pensionen, da de finder der er en forskel i det oplyste contra det observerede.
I dette tilfælde findes det, at selskabet tolker [klagerens] udfyldning af opfølgningsskemaet, som 'fanden tolker biblen'!
[Klageren] er ikke 'stærk' i det skrevne, og [klageren] har derfor udfyldt skemaet ud fra, hvordan han ser sig selv på arbejdsmarkedet, og ikke med henblik på om [klageren] kunne udføre daglige nødvendigheder, såsom indkøb, familiebesøg og småhjælp til venner, når humør og smerteniveau tillod det.
[Klageren] har dog ikke beskrevet nogen specifikke begrænsninger, og hvordan PFA kan vurdere [klagerens] funktionsniveau ud fra det skema, må nok henstå som en gåde! (bilag 18)

Efter at sønnen er flyttet hjemmefra, har [klageren] oplevet et forøget medicinforbrug på den smertestillende side, hvilket han føler 'bider ham i hælene' nu, da han derved også har 'skjult' sine motoriske begrænsninger.
Det har dog været en nødvendighed, da opgaverne i huset er blevet mangedoblet, og [klageren] er for stolt til at søge om hjælp til husholdningen hos kommunen.

[Klageren] har, som de fleste andre mennesker, behov for socialt samvær, og i forsøget på at dække dette behov, ignorerer [klageren] i den forbindelse ofte de smerter, der er forbundet med kørsel i egen bil. [Klageren] bor på landet, 10 km. uden for ..., og de fleste af hans ven-

ner, samt [klagerens] kæreste, bor i ..., så [klageren] har ikke så mange andre muligheder end at køre, hvis han vil have selskab.
Den ordinerede receptpligtige smertestillende medicin (div. morfinpræparater) er så stærk, at [klageren] i dagligdagen ikke tør bruge/indtage den på andre tidspunkter end om aftenen, da han bliver helt 'bøvlet' af den, og derudover frygter en afhængighed af stoffet!
I stedet indtager [klageren] dagligt et større kvantum af 'lettere' smertestillende (håndkøbsmedicin) piller, hvor første indtagelse sker, når [klageren] tidligt om morgenen skal på toilettet, for at lette sin blære. Derefter er det rutine at gå i seng igen og sove/ligge et par timer. Det giver pillerne tid til at virke, og så er det 'bare' at fortsætte indtagelsen, til det igen er sengetid, så smerterne ikke tager overhånd i løbet af dagen.
...
Med andre ord er det som overvågningen viser, ikke en mand i vigør men, en mand der er godt og grundigt 'dopet' af div. smertestillende medikamenter, for derved at kunne få sin dag til at hænge sammen, og det er under al kritik, at PFA vælger at tolke anderledes, med de forhåndsoplysninger selskabet er i besiddelse af!

Overvågning og, konklusioner af disse:
(Generel vurdering m/ udvalgte eksempler)

[Klageren] har påtalt til PFA, at han ikke er sikker på om dele af denne overvågning, er i strid med straffelovens § 264 a+d, da flere observationer er foretaget ind i private hjem!

De fleste, om ikke alle, konklusioner bærer præg af, at være baseret på formodninger og, ikke mindst, fordomme, og i mindst et tilfælde (1-5-2013), er der inkluderet en direkte usandhed, hvilket er påtalt til PFA i tidligere ankeskrivelse. (bilag 4)

Flere af disse konklusioner baseres på det faktum, at [klageren] oftest ses iført arbejdstøj (overalls), hvilket i PFAs overvågers univers er ensbetydende med, at [klageren] udfører en del arbejde; og besøg hos venner og familie i dette outfit betegnes som, værende 'et program af småjobs i private boliger'. (bilag 11+12)

Man undlader totalt at kigge på [klagerens] korpus, og de besværligheder [klageren] kan have ved at iføre sig 'normalt' tøj, hvilket [klageren] allerede har gjort opmærksomt på. Han har det bedre med overalls, da der er 'plads' til ham, og de er nemme at få af og på.
Derudover er det en beklædningsgenstand, der optager en del plads i klædeskabet, som følge af et længere liv i byggebranchen, og det er ikke altsammen nyt men, som regel altid rent, hvilket ikke just indikerer en mand, der skulle beskæftige sig med udførelse af bygningsarbejde!
...
Ud af 25 dokumenterede overvågninger, er der 12 konklusioner omhandlende formodning om 'sort' arbejde; alle på navngivne adresser, der, udover familiemedlemmer, i øvrigt bebos af mennesker, som alle har været nære venner med [klageren] igennem en lang årrække på 10-30 år. (bilag 23)

Ingen af disse venner har brugt [klageren] som 'sort' arbejdskraft, og ingen af dem bryder sig om at være blevet mistænkeliggjort for medvirken til skatteunddragelse, i en rapport de ingen indflydelse har haft på!

Alle kan dog samstemmende meddele at, [klageren] har hjulpet dem med rådgivning og anvisninger i deres 'gør det selv' projekter men, altid under hensynstagen til [klagerens] invaliditet; aldrig med 'tungt' arbejde og aldrig i længere tid!

Vi hjælper jo også [klageren], når [klageren] har brug for det; f.eks. når [klageren] har overvurderet sin fysiske formåen, og må ligge ned i dagevis (som var tilfældet efter glasskårindsamlingen, men der var der så tilfældigvis ingen observationer); eller når han som nu, er truet på sin eksistens.
Hvad har man ellers venner til?

Ang. beskæftigelse på nabogård/kørsel med traktor:

Selskabet gør meget ud af, at [klageren] har siddet mange timer i traktor (hhv. 21-11-2012 og 30-4-2013), og hjulpet naboen med at køre noget ko-møg, fra et punkt til et andet. (bilag 3+11+12)
Disse 2 kørsler skal ses som enkeltstående tilfælde, der udelukkende skyldtes akut behov fra naboens side.
…

Ingen vil påstå, at dette er fornuftige dispositioner for en person med [klagerens] sygdomsmønster/invaliditet men, det ligger helt i tråd med allerede stillede diagnoser/faglige udtalelser, hvor det især er [klagerens] indstilling til at anerkende sine begrænsninger, der her lægges vægt på. (bilag 7+15)

Når det er sagt, skal man også se på, hvilken type traktor kørslen blev foretaget i!

Traktoren er af nyere dato (mrk. John Deere) og udstyret med luftaffjedring i karosseri og sæde; sædet kan desuden punktindstilles med luft, således at støtte i ryg/lænd og siddeflade bliver optimal, hvilket igen giver en følelse af at man sidder ligeså godt, om ikke bedre, som i lænestolen derhjemme. Den er desuden udstyret med div. computerteknik, der gør manøvrering med tilbehør, såsom aflæsning etc. til en leg, der kan styres med en hånd.

Der er altså ikke forbundet nogen kraftig fysisk belastning ved denne kørsel, og ej heller, som hævdet, nogen former for vrid eller venden for at bakke med vognen, da den også er udstyret med store bakspejle og drejeligt førersæde!
At [klageren] ikke holdt så mange pauser, skyldes smerter og besvær ved op- og nedstigning til førerhus.

I 2 konklusioner fortælles, at [klageren] jævnligt udfører arbejde på nabogården! (bilag 11)
Dette er en anklage imod både [klageren] og naboen, der ikke har noget på sig.

Udover kørslen med møg, har [klageren] ikke været 'beskæftiget' på nabogården.
[Klageren] benytter sommetider faciliteterne i naboens værksted men, for det meste er han dog derovre for at drikke en kop kaffe, 'klø en kalv, snak med en hest' i stalden (da [klageren] er ret glad for dyr og savner sin gamle sport, westernridning) og ellers bare for at snakke med sin nabo; der i øvrigt ikke er ejer af [klagerens] bopæl!
Skulle han i den forbindelse, kortvarigt holde en hegnstråd eller lignende, har [klageren] svært ved at se skulle være ensbetydende med beskæftigelse!

Ang. gang og løft:

Konklusionerne fremhæver flere gange, at [klageren] har en ubesværet gang, sparker til småsten, og løfter tunge løft i form af cykler, ølkasser, brændstofdunke etc..
At disse konklusioner kan tages alvorligt af PFAs lægekonsulent, der må have set videooptagelserne, kan vække en alvorlig bekymring for lægens? faglige ståsted.

Alle dokumenterede tungere løft foretages med venstre hånd/arm, og [klageren] har ikke på noget tidspunkt, sin højre arm i en position, der er højere end skulderniveau, da det udløser en kraftig smertereaktion i skulder og arm!"

Selskabets advokat har i brev af 15/5 2014 til nævnet bl.a. gjort gældende:

"I 2012 modtog selskabet en anonym henvendelse om, at klager - på trods af tilkendelse af kommunal førtidspension fra 1. juni 2011 og modtagelse af invalidepension fra selskabet - arbejdede sort.

I overensstemmelse med selskabets skadepolitik valgte selskabet at foretage nærmere undersøgelser af, om - og i givet fald i hvilket omfang - der måtte være hold i den anonyme henvendelse. Det blev herefter besluttet at gennemføre en række observationer i marts/april 2012 foretaget af selskabets skadekonsulenter. I de indledende observationer konstateredes det bl.a., at klager udførte tømrerarbejder den 11. april 2012 og arbejdede på et sommerhus den 19. og 20. april 2012.

Under hensyntagen til, at der eventuelt for klagers vedkommende kunne være indtrådt en forbedring af hans tilstand i den periode, hvor observationerne fandt sted, anmodede selskabet om indhentelse af en supplerende speciallægeerklæring fra overlæge ... af 1. oktober 2012. Af denne speciallægeerklæring fremgik bl.a., at klager havde besvær med at komme op om morgenen og kun kunne gå ganske kort, før han måtte holde pause. Det blev angivet, at klager fik hjælp af sin hjemmeboende søn til at varetage huslige opgaver i hjemmet, at han havde problem med at køre bil i længere tid, og at lidt over en time nok var det maksimale.

Det er endvidere angivet, at klager ikke kunne gå længere ture men kunne klare daglig hundeluftning ca. 100 m uden for egen bolig. Løft af tungere genstande var besværliggjort. I overensstemmelse med tidligere bedømmelser angav speciallægen konklusivt, at klager nok var i stand til at klare sig i egen bolig men ikke var i stand til at kunne klare arbejdsfunktioner.

Herefter besluttede selskabet sig for at gennemføre supplerende observationer af klager i relation til efterprøvelse af det i speciallægeerklæringen angivne relativt begrænsede aktivitetsniveau.
…
Med henblik på en yderligere efterprøvelse af klagers funktionsniveau og en mulig forbedring heri, anmodede selskabet om udfyldelse af et funktionsevneskema, som klager udfyldte og underskrev pr. 16. maj 2013.
…
I tilknytning til modtagelsen af funktionsevneskemaet foretog selskabet supplerende observationer i maj 2013, hvor klager bl.a. blev set mens han var i færd med at reparere et hegn (sammen med en anden person) og i øvrigt af flere omgange set med en fugepistol. Endelig blev klager den 29. maj 2013 set, mens han kørte en række ærinder og udførte en række gøremål - herunder løft af og efterfølgende kørsel med en sofa i alt ca. 10 timer.

Der var således gennemført lejlighedsvis observationer over en periode på i alt 16 måneder med henblik på grundig kontrol af, om klagers egne angivelser af det stærkt nedsatte funktionsniveau korresponderede med de faktiske forhold.
...
På dette grundlag blev sagens samlede materiale (lægeligt materiale, kommunale akter og klagers egne funktionsskemaer) forelagt selskabets lægekonsulent med henblik på en bedømmelse af, om der efter lægekonsulentens opfattelse måtte være overensstemmelse mellem de aktiviteter, som klager er blevet set udføre, og de beskrivelser, der foreligger af kla-

gers meget begrænsede funktionsevne i såvel de lægelige akter som i klagers egne beskrivelser.

Selskabets lægekonsulent vurderede, at der ikke forelå en sådan overensstemmelse, og at klagers erhvervsevne ikke kunne anses for nedsat med halvdelen på basis af det nu foreliggende materiale.

...

Selskabets stillingtagen

...

Det fremhæves indledningsvis, at det er klager, der til hver en tid under forsikringens løbetid bærer bevisbyrden for, at klager opfylder betingelserne for (fortsat) udbetaling.

Det vil sige, at klager til stadighed bærer bevisbyrden for, at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad - det vil sige med halvdelen eller mere.

I relation til vurdering af erhvervsevne så er det klagers generelle erhvervsevne, der skal vurderes. Således er det klagers mulighed for i ethvert erhverv - under hensyntagen til klagers helbred, uddannelse og tidligere beskæftigelse - at opnå en eventuel indtjening og/eller at kunne yde en arbejdsindsats på mere end 50 %. Det er uden betydning, om en eventuel udnyttelse af erhvervsevnen i sig selv medfører en indtægt. Afgørende er det, om en mulig udnyttelse af erhvervsevnen - eller dele heraf - ville muliggøre en erhvervsevne på 50 % eller mere ved lønnet ansættelse.

…

For god ordens skyld fremhæves det i den forbindelse, at selskabet på intet tidspunkt har angivet, at de aktiviteter, som klager er set at udføre i forbindelse med de af selskabet foretagne observationer, skulle konstituere 'sort arbejde'. Som det fremgår direkte af undertegnedes brev på vegne selskabet dateret 17. september 2013, så var selskabets observationer og selskabets undersøgelser af sagen foranlediget af en anonym henvendelse, som angav, at klager skulle arbejde sort. Selskabet har ikke, kan ikke og vil ikke tage stilling til, om denne oplysning måtte være korrekt. Selskabet kan blot notere sig, at klager er observeret, mens klager udfører et meget betydeligt antal fysiske aktiviteter, som må anses for direkte uoverensstemmende med de gener og massive funktionsindskrænkninger, som klager har angivet til overlæge ... i speciallægeerklæringen af 1. oktober 2012, og i klagers funktionsskema af 16. maj 2013.

Det er i klagen angivet, at et betydeligt antal af de aktiviteter, der er observeret af selskabets konsulenter, er udtryk for vennetjenester som følge af, at klager er en person, der traditionelt bistår og hjælper sine venner i lokalmiljøet. Det er endvidere angivet, at langt hovedparten af aktiviteterne er sket under indtagelse af smertestillende medicin, og der er i øvrigt henvist til udskrift af den medicin, som klager indtager løbende.

Det er selskabets opfattelse, at dette reelt set er uden betydning for vurdering af klagers erhvervsevne. I det omfang, klager er i stand til at udføre vennetjenester m.v. i omfattende omfang under indtagelse af f.eks. smertestillende medicin, så må og skal dette indgå i den samlede bedømmelse af klagers erhvervsevne, som således må antages at være mere end 50 % - uanset at det herved antages, at erhvervsevnen søges opretholdt ved medicinering.

Særligt i relation til klagers bemærkning om at de foretagne observationer er i strid med privatlivets fred, så understreges og fremhæves det, at samtlige observationer af klager er foretaget i overensstemmelse med forsikrings- og pensionsetisk kodeks, samt at der - naturligvis - IKKE er foretaget videodokumenterede observationer mod privat grund endsige naturligvis IKKE er foretaget indtrængen på privat grund.

Sammenfatning

…

På denne baggrund opretholder selskabet tillige det fremsatte krav på tilbagebetaling af ydelser for perioden fra den 1. marts 2012 og til 30. september 2013. Som angivet, så har selskabet pt. besluttet ikke at iværksætte procedure for tilbagebetaling, idet selskabet for det første vil afvente ankenævnets kendelse, og for det andet vil selskabet herefter vurdere, om kravet på tilbagebetaling de facto vil blive gjort gældende, herunder til eventuel modregning i forhold til eventuelle fremtidige krav under forsikringen.

Der henvises herved til Vestre Landsrets dom af 4. marts 2009, hvor det udtrykkeligt af landsretten er tilkendegivet, at forsikringstager også efter udbetaling af ydelser under en erhvervsudygtighedsforsikring bar bevisbyrden for, at forsikringstager havde opfyldt betingelserne for udbetaling."

Nævnet er blevet forelagt en kopi af observationsrapporten samt kommunale og lægelige akter, og et uddrag af disse gengives nedenfor.

I lægeattest af 27/1 2009 fra klagerens praktiserende læge er det bl.a. oplyst:

3 a) Hvilke sygdomme/symptomer har patienten, eller hvilken skade er sket? **(Diagnose anføres både på dansk og latin)**		Dansk: BLODPROP I LUNGE OG BEN KNUST HØ. KNÆ. HØJT BT. ØDE Latin: LUNGEEMBOLI. HYPERTENSIO. FRACTURA GEN. DXT SEKV. CONTUSIO
Hvad oplyser patienten om: b) Hvornår sygdommen eller skaden opstod?		Dato: FRA 1994 – NU, LØBENDE SKADE (dag/md/år)
c) Hvornår der blev ydet lægehjælp første gang?		Dato: _____ Klokken: _____ (dag/md/år)
4 a) Oplyser patienten, at behandling er påbegyndt?	NEJ ☐ JA ☒	Hvis JA, udfyldes Hvornår? MANGE TILFÆLDE (dag/md/år)

...

5 a) Hvad vurderer De, årsagen er til sygdommen eller skaden?	NEJ JA	MANGE ULYKKESTILFÆLDE

I anmeldelse om helbredsmæssige forhold af 1/2 2009 har klageren bl.a. anført:

"**4 Jobmuligheder**

Giv en kort beskrivelse af dine muligheder/fremtidsplaner med hensyn til at komme tilbage på arbejdsmarkedet, herunder en beskrivelse af, hvordan en eventuel igangværende revalidering forløber:

(Meget småt) da ben og ryg er ødelagt.

...

5 Sygdommen

Diagnoser: Gigt i højre hånd./Rosenbetændelse. Opereret for blødende mavesår. Hovedpine pga. hjernerystelse/syet i hoved over v. øre. 1 dårlig skulder, hjertepatient, ødelagt ryg, 2 blodpropper, 2 ødelagte knæ, 1 dårlig ankel.

Giv en kort beskrivelse af din helbredstilstand:

Meget ringe på grund af mange skader/sygdom.
...
Arbejdsfunktioner jeg ikke kan udføre: Har begrænsninger ved løft, ved vrid, at stå for længe, at sidde for længe, at køre bil langt."

I lægeerklæring fra en speciallæge i ortopædisk kirurgi af 28/8 2009 hedder det bl.a.:

"**Nuværende symptomer:**

- Periodevis hovedpine samt højresidig skuldersmerter. [Klageren] er højrehåndet.
- Daglige smerter omkring venstre fodled. Dette forværres ved tunge løft eller længere tids gang eller løb.
- Periodevise rygsmerter, der skulle give sensibilitetsforandringer på laterale højre femur. Dog ingen pareser eller styringsbesvær. Symptomerne kommer ved længere tids gang.

...
Resumé og konklusion:

- Der findes diskrepans mellem symptomangivelse og objektive fund.
- Aktivitetsniveauet samt arbejdsbelastningen anbefales reguleret efter subjektive klager.
- Arbejdsevnen menes ikke at være nedsat i ethvert erhverv.
- Der tilrådes regelmæssig medicinering med Pamol og NSAID.
- Der er ikke yderligere kirurgiske udrednings- og/eller behandlingsmuligheder."

I lægeskøn af 22/2 2011 er det bl.a. vurderet:

"Helbredsmæssige klager: Gener/smerter fra bevægeapparatet efter talrige skader. Derudover forhøjet blodtryk og kolesterol.

Sygehistorie : Der henvises til tidligere lægeskøn 14. 06.2010.
Siden har [klageren] været tilknyttet projektcenter ..., hvor man har vurderet, at [klageren] var for dårlig til egentlig arbejdsprøvning. I stedet er [klageren] undersøgt af fysioterapeut og stedets lægekonsulent. Fra fysioterapeut beskrives det, at [klagerens] funktionsevne er betydeligt nedsat, hans samlever klarer stort set alt praktisk i hjemmet og han skal have hjælp til basale daglige funktioner ex at tage tøj på. Fysioterapeut konkluderer, at hun ikke kan se muligheder for [klageren] på arbejdsmarkedet trods relevante skånehensyn.
Lægekonsulenten beskriver, at der er betydelige smerter fra hoved, nakke, skulder og ryg. Derudover er der betydelige gener fra begge ben og ve. fod. I forhold til ryggen, beskriver lægekonsulent, at smerterne er så svære, at [klageren] kun magter at være til, hvis han er morfinmedicineret. I nov. 2010 er der foretaget MR skanning af ryggen med henblik på vurdering af om en operation ville kunne hjælpe på smertetilstanden. Angiveligt er det vurderet, at [klageren] ikke vil profitere af en operation (der foreligger ikke dokumentation for dette).
Ved sidste lægeskøn er det vurderet, at der er betydelig og varig nedsættelse af funktionsevnen i forhold til fysisk belastende arbejdsfunktioner og begrænset funktionsevne inden for

ikke fysisk belastende arbejde - det sidste konkluderes ud fra arbejdsprøvningerne. Sidste afprøvning i Projektcenteret tyder i midlertidigt på, at der er betydelig funktionsnedsættelse selv ved ikke fysiske belastende arbejde.
...
Vurdering: Som ved sidste lægeskøn vurderes det, at der er tale om en varig smertetilstand i bevægeapparatet efter flere skader. Denne tilstand påvirker funktionsevnen i betydelig grad i forhold til alle arbejdsfunktioner. Der er tale om en varig tilstand uden yderligere behandlingsmuligheder."

I første del af selskabets observationsrapport er det bl.a. noteret:

"**Onsdag den 04.04.2012**
...
Kl. 1026
[Klageren] kom ud fra opgangen sammen med 2 børn (en dreng og en pige). De satte sig i bilen og kørte fra stedet

Kl. 1040
De ankom til [supermarked] ved ... [Klageren] parkerede bilen og han tog børnene med ind i centret, hvor de gik rundt. De købte ind i [supermarked]. Blandt andet satte [klageren] en kasse øl ind under vognen, og han tømte selv varerne fra vognen op på båndet ved kassen. Børnene legede efterfølgende i 'boldrummet', mens [klageren] gik til bilen med indkøbsvognen.

Kl. 1120
[Klageren] forlod [supermarked] og gik til bilen. Han holdt en mobiltelefon med den ene hånd og styrede indkøbsvognen med den anden hånd. Han flyttede varerne fra indkøbsvognen og ind i bilen. Han tog ølkassen (30 stk.) med én hånd fra hylden under indkøbsvognen og løftede den herefter med begge hænder ind i bilen. (video)
...
Tirsdag den 10.04.2012
...
Kl. 1240
Skadelidte ankom til ...vej hvor han parkerede sin bil ved ejendommen nr. ... Skadelidte steg ud af bilen - han var iført sine brune tømrerbukser og en grå sweatshirt. Han var sammen med en lyshåret kvinde, lav af bygning. De gik hånd i hånd hen til ejendommen.

Kl. 1252
Skadelidte vendte alene tilbage til bilen. Han trak en sølvgrå cykel med sig. Skadelidte åbnede bilen, lagde sædet ned, hvorefter han lagde cyklen ubesværet ind i bag i bilen. Cyklen kom helt ind i bilen således at [klageren] kunne lukke bagklappen helt.
...

Onsdag den 11.04.2012
...
Kl. 1048
Ankomst ... i ... Det var en villa, hvor han læssede noget ud fra sin bil. Han sås nu iført arbejdsbukser, som han var set i tidligere, og han bar rundt på effekter, som indikerede, at han skulle arbejde. Han gik rundt om huset til en garage, der var bygget sammen med huset i husets højre side. Han stod på bagsiden af garagen og arbejdede med et vindue.
...
Kl. 1145

Han ankom til ... igen, hvor han gik venstre rundt om huset og gik i gang med vinduet på bagsiden igen. Det sås, at han fugede med fugepistol rundt om vinduet i døren på bagsiden af garagen.

Kl. 1158
Det sås, at han bukkede sig ned flere gange. Han talte i mobiltelefon, mens han benyttede fugepistolen. Han havde ved flere lejligheder begge arme over hovedet. Han bevægede sig uhindret.

Kl. 1230
Der blev stadig arbejdet, og det kunne iagttages, at han lænede sig ind over et eller andet inde i garagen.

Kl. 1320
Han arbejdede nu på vinduet, der vender ind mod huset på forsiden. Det var også fugning af vinduet, han lavede her.
...
Konklusion:

[Klageren] blev set foretage forskellige fysiske bevægelser blandt andet lagde han ubesværet en cykel ind i bagagerummet på sin bil. Derudover er han set arbejde med fugning af vinduer på en privat adresse, hvilket bekræfter at han arbejder/kan arbejde, samt at han godt kan bevæge kroppen på en måde, som er i uoverensstemmelse med tidligere oplysninger om helbred."

I lægeerklæring af 1/10 2012 fra en speciallæge i ortopædkirurgi hedder det bl.a.:

"**Aktuelle klager**
I dagligdagen har han besvær med at komme i gang om morgenen. Han har svært ved at komme ud af sengen og kan kun gå ganske kort før han må holde pause.
[Klageren] har hjælp af en voksen hjemmeboende søn til at varetage nogle af de huslige opgaver i hjemmet, som han ikke er i stand til længere på grund af rygsmerter og smerter fra underekstremiteterne.
Han har svært ved at få tøj af og på og når han går, er der ikke ens medsving af højre som af venstre arm.
[Klageren] er ophørt med at tage stærkere smertestillende medicin, idet han på et tidspunkt var kommet op til et vist overforbrug af Oxycontin.
Han prøver at undgå smertestillende medicin, men må stadigvæk tage Panodil.
[Klageren] har problemer med at køre bil længere tid af gangen over en time er nok det maksimale.
Gå længere ture er han ikke i stand til. Han fortæller at han kan klare sin daglige hundeluftning som er ca. 100 meter udenfor egen bolig.
Løfte og bære tungere genstande er besværliggjort.
...
Objektivt
...
Betydelig ømhed af for og bagside på højre skulder, skurren i leddet når dette bevæges. Med besvær kommer højre hånd til nakken og til modsatte skulder.
Håndtrykskraften er ensartet og ikke nedsat.
Ens fleksionevne i begge hofter, begrænset rotation indad på begge sider. Udadrotation er 30 gr., bilateralis.

Finger-gulv-afstand ved foroverbøjning er til knæhøjde. Der er fiksation af lænderyggen ved foroverbøjning og en lille gibbusdannelse ud fra overgangen mellem torakal og lænderyg.
Der er ømhed af den paravertebrale muskulatur. Der er ikke refleksudfald på underekstremiteter. Bevægelighed i knæ 0-95 gr. på begge sider ved fleksion, højre knæ kan ikke strækkes fuldt der mangler 10 gr., venstre knæ strækkes fuldt.
Der er svind af lårmuskulaturen på 2 cm. på højre side sammenlignet med venstre.
Omfangsforøgelse af venstre underben på 1½ cm. målt 12 cm. nedenfor knæskallens nedre begrænsning sammenlignet med samme niveau på højre side.
Bevægelighed fodled anført højre/venstre: nedadføring 0-40/0-30 gr., opadføring 0-20/0-5 gr.,ingen skurren i leddet ved bevægelighed. Kan ikke stå på et ben alene og kan ikke udføre en bens hop.
...
Konklusion
Der er god overensstemmelse mellem sygehistorien, de fremsatte klager og de objektive fund. Relevant behandling og genoptræning og erhvervsgennemprøvning har været udført, uden at det har bragt [klageren] tilbage til arbejdsmarkedet. Han er reelt i stand til at klare sig i egen bolig, men er ikke i stand til at klare en arbejdsfunktion.
Han er i det offentlige pensionssystem tildelt førtidspension.
Yderligere behandlingstiltag synes ikke at være relevant, og sagen bør kunne afgøres på de foreliggende præmisser.
Prognostisk set er der efter min opfattelse ikke nogen forventning om at tilstanden bliver bedre, og at han kan genvinde nogen form af erhvervsevne."

I anden del af selskabets observationsrapport er det bl.a. anført:

"**Onsdag den 21.11.2012**

Kl. 0800
Obs ved bopælen. Bilen til stede og der var mørkt i huset. Der kørte 3 traktorer rundt på gården, som er skadelidtes nabo.

Kl. 0950-1200
Den ene traktor standsede ud for skadelidtes bopæl. Ud fra traktoren kom skadelidte, der gik ind i huset og kom ud kort efter. Han satte sig op i traktoren og kørte fra stedet. Det viste sig, at han kørte pendul-fart med traktor og påhængsvogn fra gården. Her blev vognen fyldt med ko-møg og kørt til en mark lidt udenfor byen. Det tog 15 minutter fra vognen blev fyldt ved gården, til han var tilbage igen. (Video)
...
Onsdag den 24.4.2012
...
Kl. 1300
[Klageren] blev set ved bopælen. Han kom gående oppe fra gården, hvor han havde en stor bred rive i hånden. [Klageren] gik herefter om i sin have, hvor han gik i gang med at samle glasskår op fra sit drivhus.
Kl. 1315
Han blev set siddende på hug, mens han samlede glasskår op. Han lagde glasskårene i en trillebør, der sås helt fyldt med glasskår. Han blev ligeledes set stående med strakte ben, mens han samtidig bukkede sig helt ned og samlede glasskår op fra græsset.

Kl. 1335
Der blev stadig samlet glasskår op fra græsset.

Kl. 1340
Det blev konstateret, at [klageren] havde samlet glasskår op rundt om drivhuset svarende til den ene langside og de 2 gavle. Han kørte trillebøren om til den anden langside og satte den. Han gik herefter ind i huset.

Kl. 1357
Han gik tur med hunden ud ad grusvejen.

Kl. 1406
Retur fra gåtur.

Kl. 1427
Afgang i bil fra bopælen.
...
Mandag den 29.4.2013
...
Kl. 1000
Ved tjek på adressen ... sås [klagerens] bil holdende ud for huset. Der var ingen at se ved huset. Der sås 5 store grønne affaldscontainere udenfor huset, og lige så mange ned langs huset. På bagsiden af huset sås 3-4 murer-trillebører på bagsiden af huset.

Kl. 1045
[Klageren] og 2 andre mænd blev set udenfor huset på forsiden. [Klageren] stod bøjet ned over det træ, der var pakket ind i plastik, og som også blev set i sidste uge liggende foran huset. [Klageren] var ved at pakke plastikken af, så træet skulle formentlig bruges nu. Han var iført arbejdsbukser og ternet skovmandsjakke.

Kl. 1057
[Klageren] stod nu på en stige ved gavlen til garagen/carporten. Han stod og ordnede noget ved vindskederne på bygningen.

Kl. 1115
Der var stillet nogle arbejdsbukke op i indkørslen, hvor [klageren] og de 2 andre stod og ordnede noget ved de materialer, som havde ligget pakket in i plastik. Der var også stillet en rundsav op.

Kl. 1140
Der var stadig aktivitet i indkørslen omkring arbejdsbukkene.

Kl. 1155
Stadig aktivitet. 4-hjulstrækkeren (...) kørte en runde i kvarteret og holdt ind igen i siden af vejen ud for nr. ...
...
kl. 1245
De 3 mænd blev igen set i indkørslen, og de havde genoptaget arbejdet.

Kl. 1315
Den ene af de 3 personer kørte i sin Ford Mondeo ned til ... Byg og kom kort efter ud med en lille halvcirkelformet ting i hånden. Det lignede et meget kort stykke tagrende. Da han kom retur, sås det kort efter, at [klageren] stod på stigen, mens han havde begge arme oppe over hovedet, mens han skruede noget fast.

Kl. 1330
[Klageren] stod stadig på stigen i indkørslen. Han målte noget op, idet han stod med sin tommestok og målte noget på taget.

Kl. 1520
[Klageren] var stadig i aktivitet i indkørslen.

Kl. 1550
[Klageren] kørte fra ...vej og kørte til ...vej ..., hvor han tidligere har været. Stedet lignede stadig et hus, der var under ombygning eller renovering, idet der lå en del byggeaffald foran huset.

Kl. 1615
[Klageren] kørte fra ...vej og kørte til ..., hvor han tidligere er observeret den 11.4.2012, hvor han fugede vinduer i garagebygningen. I dag blev han igen set ordne vinduer i garagebygningen. Der holdt i øvrigt en varebil fra '... Oliefyrsservice' på vejen ud for huset. Den er tidligere set holde ved [klagerens] bopæl.

Kl. 1720
Afgang fra ...

Kl. 1732
Ankomst til bopælen.

Konklusion:
[Klageren] har haft en 8 timers arbejdsdag med aktivitet. Han har befundet sig på 3 kendte adresser, hvor vi tidligere har observeret ham udføre arbejde, primært tømrerarbejde.
Samlet aktivitet i dag er 8 timer.

Tirsdag den 30.4.2013
...
Kl. 0929
[Klageren] kom ud i arbejdsbukser og ternet skovmandsjakke. Han gik op på gårdspladsen ved bondegården. Kort efter kom der en grøn traktor kørende med en rød påhængsvogn spændt bagpå. Påhængsvognen var med lukkede sider. Det var [klageren], der kørte i traktoren og den kørte ad grusvejen mod vest. Den kørte op langs staldbygningen og holdt der. (Video)

Kl. 0955
Traktoren holdt stadig mellem bygningerne. Den var bakket ind mod åbningen i stalden.

Kl. 1015
[Klageren] kom kørende i traktoren med påhængsvognen. Han kørte ad ... ud til den mark, hvor han i november også blev set køre ud med diverse læs fra staldbygningerne. Der lå i forvejen en stor bunke møg ude på marken, som [klageren] tømte påhængsvognens indhold op i. (Video)

…

Kl. 1050-1135

Han blev nu set køre med en anden påhængsvogn uden sider. Han kørte nogle læs fra staldbygningen og om bagved gården. Det kunne ikke præcis konstateres, hvor han læssede vognen af, men det tog ca. 4 minutter fra han kørte af sted med et læs, til han var retur ved staldbygningen med en tom vogn.

Kl. 1141
[Klageren] kom gående hen til sit eget hus. Det blev observeret, at der var godt medsving i armene, når han gik.
...
Kl. 1150-1351
[Klageren] kørte pendulfart fra staldbygningen og om bagved. Det blev set, at der var en ret stor bunke møg omme bagved bygningerne, hvor [klageren] læssede vognen af. Han kørte i denne periode 15 læs.
…
Kl. 1441-1700
Der blev kørt mindst 21 læs, hvor [klageren] var chauffør på dem alle. Ingen pauser.
...
Kl. 1740
Retur til bopælen, og han kom ud med det samme med sin hund. De gik ud ad grusvejen. På tilbagevejen gik [klageren] og sparkede til nogle sten, som hans hund og bondegårdens hund løb efter. (Video)
...
Onsdag den 1.5.2013
...
Kl. 0903
Ankomst ... i ..., hvor han har været tidligere for at lave vindskeder. Han parkerede på vejen ud for huset.

Kl. 0943
[Klageren] kom kortvarigt ud fra huset.

Kl. 0950
[Klageren] pakkede materialer ud af plastik uden for huset. Det er de samme 'brædder', som forleden dag som blev sat op som vindskeder på huset.

Kl. 1000
[Klageren] stod ved sin bil og ordnede noget i bagagerummet. Bagklappen på hans bil kunne tilsyneladende ikke holde sig selv, så [klageren] var nødt til at stå med den ene arm helt lodret i vejret for at holde på bagklappen. (Video)
...
Kl. 1010
[Klageren] savede med rundsav i brædderne, og det kunne ses, at der stod en støvsky rundt om [klageren].
...
Kl. 1502
[Klageren] kravlede op på en stige, der stod på husets højre hjørne på bagsiden.
Herefter gik han op på en wiener-stige, der stod på husets venstre hjørne. Han løftede et bræt op over hovedet til kanten og holdt brættet med en hånd. Han fastgjorde det herefter på huset. Han kravlede ned fra stigen og byttede plads med ham, der stod på stigen i højre side.
...
Kl. 1540

Ankomst til ... i ... Han bakkede ind i indkørslen. Huset så ud til at være under ombygning. [Klageren] tog remmen af, som fastholdt pladevibratoren. Han gik herefter rundt om huset og forsvandt.

Kl. 1607
[Klageren] og en mand kom til syne ved traileren. [Klageren] trak pladevibratoren hen til kanten af traileren, hvorefter han skubbede den opefter. Manden kunne således vippe nogle hjul ned, og [klageren] lod pladevibratoren dumpe ned på jorden. Herefter trillede de af sted med pladevibratoren. [Klageren] kom kort efter tilbage og tog benzindunken fra traileren. Han løftede den i højre hånd og rakte den videre til manden. [Klageren] tog herefter en lang pind fra traileren og gik af sted med den.

Kl. 1609
[Klageren] lukkede bagsmækken på traileren. Han gik med manden foran huset og om bagved.
...
Konklusion:
[Klageren] har igen haft en 8 timers arbejdsdag, hvor han på ingen måde virker hæmmet i sine bevægelser. Han har således både stået på stiger, haft armene over hovedet gentagne gange, bukket sig ned og i det hele tage bevæget sig på en måde, som han er nødt til at gøre for at udføre det arbejde, som han gør. Han afleverede ligeledes en pladevibrator på en privat bopæl i ... - [klageren] forestod selv aflæsningen.
...
Onsdag den 29.05.2013
...
Kl. 0815
På adressen ... blev [klagerens] bil konstateret til stede. På denne adresse har han ved tidligere lejligheder været set udføre arbejde. [Klageren] blev nu set komme gående ud til sin bil. Han var iført arbejdsbukser og skovmandsjakke.
Kl. 0820
[Klageren] kørte fra ...
...
Kl. 1005
Ankomst til ... Bilen kørte til adressen ..., hvor der på postkassen sås navnet '...'. Der var ligeledes et klistermærke fra '...'.

Kl. 1020
Der kunne høres maskinlarm fra huset. Det kunne være lyden fra en gulvslibe-maskine eller fra en rundsav, men det kunne ikke afgøres.
...
Kl. 1300
Bilen sås igen på adressen ..., hvor bilen tilhørende [klageren] stadig stod.

Kl. 1325
[Klageren] forlod alene ... i sin egen bil.
...
Kl. 1417
[Klageren] kørte ud af carporten med traileren ... efter bilen. [Klageren] kørte i østlig retning mod ...
...
kl. 1515

16. 86110

[Klageren] kom ud fra en lejlighed overfor [husnummer] sammen med to andre mænd. [Klageren] bar sammen med den ene af mændene en sort to-personers-sofa. Han bar med begge hænder i den ene ende af sofaen. Da de kom hen til traileren løftede de den op i traileren. [Klageren] løftede alene den ene ende af sofaen på plads med sin højre arm/hånd. [Klageren] og en af mændene pakkede herefter sofaen ind i nogle store gennemsigtige poser og bandt sofaen fast til traileren. I denne proces løftede og bukkede [klageren] sig flere gange. På de tre efterfølgende fotos er det [klageren] i de brune overalls og hvide t-shirt. Øvrige personer er for os ukendte.

...

Kl. 1802

[Klageren] talte i telefon umiddelbart udenfor stuehuset. Han holdt mobiltelefonen i højre hånd og havde telefonen op til højre øre - Han havde albuen hævet til vinkelret ud fra kroppen/skulderen mens han talte i telefonen. Efter han havde talt i telefon bukkede han sig ned for at klappe hunden, hvorefter han talte videre med kvinden. På et tidspunkt under samtalen strakte han begge arme i vejret.

Kl. 1810

[Klageren] koblede/løftede herefter alene traileren af bilen. [Klageren] skubbede traileren ca. 5 m, således, at den ikke stod i vejen for øvrig færdsel på gårdspladsen. [Klageren] tog to puder fra bilen og smed dem op på traileren.

...

Konklusion:

[Klageren] har som minimum haft 10 timers arbejde/gøremål for forskellige personer. Han har blandt andet båret en to personers sofa sammen med en anden person ligesom han har løftet sine arme og bukket sig i positioner, som er i direkte modstrid med funktionsevneskemaet fra den16. Maj 2013."

I funktionsskema af 16/5 2013 til selskabet har klageren bl.a. oplyst:

2. Helbredstilstand

Er din helbredstilstand: forbedret ☐ uændret ☐ forværret ☒

Beskriv din helbredstilstand og fortæl hvordan den påvirker din evne til at arbejde: det er vær med ryggen og ben. kan ikke løfte med højre arm

...

5. Jobmuligheder

Hvad skal der til, for at du kan begynde at arbejde igen eller øge din arbejdstid?: en ny krop

...

17. 86110

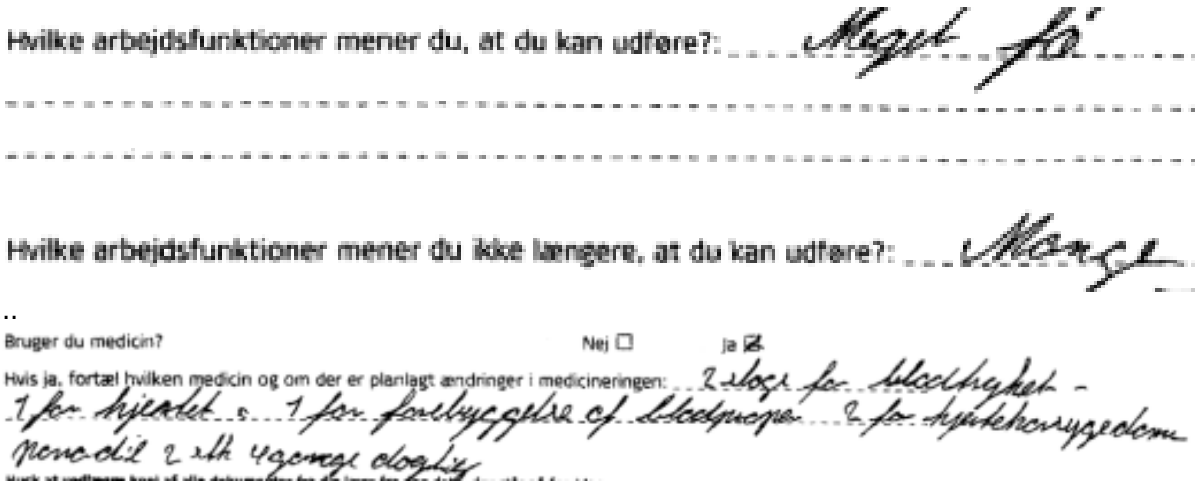
Hvilke arbejdsfunktioner mener du, at du kan udføre?: Meget få

Hvilke arbejdsfunktioner mener du ikke længere, at du kan udføre?: Mange

...

Bruger du medicin? Nej ☐ Ja ☑

Hvis ja, fortæl hvilken medicin og om der er planlagt ændringer i medicineringen: 2 slags for blodtryk - 1 for hjertet - 1 for forebyggelse af blodpropper - 2 for hyttesmerzgedom

Nævnet er blevet tilsendt en kopi af selskabets videooptagelser, og disse er blevet set af nævnets sekretariat.

I forsikringsbetingelserne hedder det bl.a.:

"Grundlag for udbetaling

Generel erhvervsevnenedsættelse
§ 8. Begrebet generel erhvervsevne er grundlaget for vurdering af, hvorvidt forsikrede er berettiget til forsikringsydelser ved nedsættelse af erhvervsevne.

Stk. 2. Ved generel erhvervsevne forstås evnen til et arbejde som almindelig fuldtidsbeskæftiget ikke blot i forsikredes nuværende eller tidligere erhverv, men i alle erhverv.

Stk. 3. Ved nedsættelse af den generelle erhvervsevne forstås, at forsikrede alene af helbredsmæssige årsager som følge af sygdom eller ulykkestilfælde ikke længere er i stand til at arbejde som almindelig fuldtidsbeskæftiget, og samtidig har et indtægtstab, der mindst svarer til henholdsvis to tredjedele eller halvdelen af indtægten som almindelig fuldtidsbeskæftiget for nedsættelsen af erhvervsevnen.
...
Stk. 7. *Hel udbetaling ved to tredjedele erhvervsudygtighed.*
a. Er den valgte dækningstype 'hel udbetaling ved to tredjedele erhvervsudygtighed', indtræder retten til fuld forsikringsydelse, når forsikredes generelle erhvervsevne i forsikringstiden på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.
b. Nedsættes den generelle erhvervsevne i forsikringstiden på grund af sygdom eller ulykkestilfælde til mellem en tredjedel og halvdelen af den fulde generelle erhvervsevne, er forsikrede berettiget til halv forsikringsydelse.
...
Stk. 5. For at udbetaling af forsikringsydelse kan opretholdes. må forsikrede på forlangende forevise dokumentation for, at erhvervsevnen fortsat er nedsat, samt for så vidt angår udbetaling ved revalidering, at forsikrede følger revalideringsplanen, som er godkendt af PFA Pension.

Stk. 6, Eventuelle udgifter til lægelig dokumentation, der indhentes på PFA Pensions foranledning, betales af PFA Pension.

Stk. 7. Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at forudsætningerne for udbetaling af forsikringsydelse ved nedsættelse af erhvervsevnen efter de forannævnte bestemmelser ikke længere er til stede, ophører udbetalingen af forsikringsydelse. Forsikrede kan mod præmiebetaling genindtræde i gruppeforsikringen uden afgivelse af helbredsoplysninger."

Nævnet udtaler

Det fremgår af sagen, at klageren siden februar 2009 har modtaget helbredsbetingede ydelser. Selskabet har pr. 1/10 2013 standset ydelserne og har henvist til, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Efter en gennemgang af sagen – herunder de lægelige oplysninger, selskabets observationsrapport og videomaterialet – finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad efter den 1/10 2013. Nævnet har herved navnlig lagt vægt på, at selskabets observationer af klagerens fysiske aktivitet ikke er forenelige med det i øvrigt oplyste om hans helbredsmæssige tilstand.

Nævnet har, som sagen foreligger til afgørelse, ikke taget stilling til, om selskabet har et berettiget tilbagebetalingskrav.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen